

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Наглядової ради
АТ «Оператор ринку»

від 23.07.2024 № 11

**ПРАВИЛА
ПРОДАЖУ ГАРАНТІЙ ПОХОДЖЕННЯ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ,
ВИРОБЛЕНОЇ З ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ**

Київ 2024

I. Загальні положення

1.1. Ці Правила розроблені відповідно до вимог пункту 11 частини третьої статті 51 Закону України «Про ринок електричної енергії» та відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27.12.2017 № 1466 (із змінами), та встановлюють вимоги щодо організації і проведення торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі – ГПЕЕ) на площадці АТ «Оператор ринку», яка доступна на вебсайті за посиланням: <https://www.oree.com.ua>.

Оператор ринку забезпечує оприлюднення актуальної редакції цих Правил, проєктів змін до них на вебсайті за посиланням: <https://www.oree.com.ua>.

1.2. У цих Правилах терміни застосовуються у таких значеннях:

дійсна (дозволена) для обігу ГПЕЕ – гарантія походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, яка на момент проведення торгів ГПЕЕ допущена до обігу відповідно до законодавства України;

заявка - оформлена Учасником в ПЗ ОР пропозиція купівлі або продажу ГПЕЕ, яка містить умови, на яких пропонується здійснити укладання відповідного правочину;

оператор ринку - акціонерне товариство «Оператор ринку», яке забезпечує організацію і проведення торгів ГПЕЕ за допомогою ПЗ ОР відповідно до цих Правил;

передача ГПЕЕ – передача ГПЕЕ між обліковими записами у Реєстрі гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі – Реєстр ГПЕЕ), яка здійснюється на підставі Договору шляхом купівлі-продажу ГПЕЕ згідно з цими Правилами;

програмне забезпечення оператора ринку (далі – ПЗ ОР) - електронні системи, що використовуються оператором ринку для автоматизації процесів організації, проведення та визначення результатів торгів ГПЕЕ, укладання правочинів, забезпечення гарантування розрахунків за куплені-продані на торгах ГПЕЕ, оформлення відповідних актів, інформування учасників торгів, тощо;

переможець - Учасник, заявка якого була повністю або частково акцептована на торгах;

період виробництва – операційний період (календарний місяць) або період, що складається з сукупності послідовних операційних періодів, щодо яких видані ГПЕЕ, які пропонуються для купівлі-продажу;

рахунок ескроу - рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий Учасником у будь-якому з банків для акумулювання коштів, які оператор ринку (бенефіціар) використовує в порядку, визначеному цими Правилами;

Учасник – юридична особа або фізична особа, у тому числі фізична особа-підприємець, що у встановленому цими Правилами порядку отримала доступ до площадки оператора ринку з продажу ГПЕЕ;

час завершення подачі заявок на індивідуальні торги (час завершення подачі заявок) – крайній термін для подання Учасниками заявок, зустрічних до заявки ініціатора індивідуальних торгів, після завершення якого починається визначення результатів відповідних торгів.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про ринок електричної енергії», «Про альтернативні джерела енергії» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», Порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27.02.2024 № 227, та інших нормативно-правових актах, що регламентують функціонування ринку електричної енергії.

1.3. Предметом торгів, що проводяться згідно з цими Правилами, є дійсні (дозволені) для обігу ГПЕЕ.

1.4. З метою відшкодування витрат на організацію та проведення торгів оператор ринку отримує плату за послугу з організації торгів ГПЕЕ. Вартість послуги оплачується Учасниками та розраховується виходячи з кількості (обсягу) ГПЕЕ, куплених-проданих ними на торгах, та ціни відповідної послуги з урахуванням податку на додану вартість.

Ціна послуги з організації торгів ГПЕЕ на площадці оператора ринку визначається оператором ринку та публікується на вебсайті оператора ринку.

1.5. Усі спори, що можуть виникати між оператором ринку та Учасниками щодо купівлі-продажу ГПЕЕ згідно з цими Правилами, підлягають вирішенню відповідно до вимог чинного законодавства.

1.6. Оператор ринку має право вносити зміни до цих Правил та до Договору про організацію та проведення торгів з купівлі-продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі – Договір). У разі внесення змін до цих Правил та/або Договору, їхня оновлена редакція публікується на вебсайті оператора ринку із зазначенням дати, з якої така редакція набуває чинності.

Якщо Учасник не ініціював розірвання Договору до дати набрання чинності новою редакцією Правил та/або Договору, вважається, що він погодився із запропонованими змінами.

1.7. Оператор ринку забезпечує проведення торгів ГПЕЕ (далі – торги, торги ГПЕЕ) з дотриманням таких загальних принципів:

добросовісна конкуренція;

недискримінація Учасників, об'єктивність та неупередженість;

анонімність (знеособлення) Учасників в ході проведення торгів (окрім ініціатора індивідуальних торгів згідно з пунктом 3.3. цих Правил);

запобігання зловживанням;

ринкове ціноутворення;

дотримання стандартів інформаційної безпеки.

1.8. Оператор ринку здійснює організацію та проведення торгів за допомогою ПЗ ОР, доступ до якого надається відповідно до цих Правил та на підставі укладеного з оператором ринку Договору.

Інструкція з користування ПЗ ОР розробляється оператором ринку та розміщується на його вебсайті.

1.9. Час, що використовується при виконанні дій, зазначених у цих Правилах, відповідає часу, встановленому на серверах з ПЗ ОР – київському часу (Східноєвропейському часу).

II. Умови доступу та використання площадки оператора ринку

2.1. Укладання Договору та умови його розірвання

2.1.1. Юридичні особи або фізичні особи, у тому числі фізичні особи-підприємці, які мають намір брати участь в торгах ГПЕЕ на площадці оператора ринку, повинні отримати доступ до цієї площадки шляхом укладення з оператором ринку Договору, що є договором приєднання у розумінні статті 634 Цивільного Кодексу України.

2.1.2. Договір розміщується на вебсайті оператора ринку.

2.1.3. Для укладання Договору юридичній особі або фізичній особі, у тому числі фізичній особі-підприємцю, яка має намір брати участь у торгах ГПЕЕ, необхідно в ПЗ ОР заповнити Заяву - приєднання до Договору (далі – Заява), форма якої є додатком до Договору, та підписати її шляхом накладення електронного підпису (далі – ЕП) уповноваженим представником такої особи. У разі підписання Заяви уповноваженим представником, який не є керівником, до Заяви додаються документи (електронні або скановані копії), що підтверджують повноваження особи на укладення Договору.

2.1.4. Оператор ринку протягом 2 (двох) робочих днів з дня отримання Заяви перевіряє повноту (коректність) та актуальність наданої в ній інформації, а також додані документи та:

якщо повнота (коректність) та актуальність інформації у Заяві підтверджена, акцептує Заяву, формує в ПЗ ОР та підписує ЕП уповноваженого представника оператора ринку повідомлення про приєднання до Договору, а також направляє на електронну адресу, вказану в Заяві, інформаційне повідомлення про приєднання до Договору та формування в ПЗ ОР облікового запису Учасника;

якщо повнота (коректність) та актуальність інформації не підтверджена, направляє на електронну адресу, вказану в Заяві, інформаційне повідомлення про відмову в акцепті Заяви із обґрунтуванням причин. У разі відмови в акцепті Заяви оператором ринку, Учасник після врегулювання питань, що стали підставою для відмови, має право подати нову Заяву.

2.1.5. Договір вважається укладеним та набирає чинності, а юридична особа або фізична особа, у тому числі фізична особа-підприємець, яка подала Заяву, набуває статусу Учасника з дати, зазначеної в повідомленні оператора ринку про приєднання до Договору.

2.1.6. Після отримання Учасником повідомлення про приєднання до Договору, Учасник може реєструвати уповноважених представників в ПЗ ОР згідно з Інструкцією з користування ПЗ ОР, після чого такі представники можуть здійснювати дії в ПЗ ОР згідно з встановленими для них повноваженнями, зокрема, брати участь у торгах ГПЕЕ, що проводяться оператором ринку, відповідно до умов цих Правил.

Підписання Заяви та реєстрація уповноважених представників в ПЗ ОР є фактом делегування таким уповноваженим представникам повноважень, необхідних для виконання умов цих Правил та Договору, в обсязі відповідно до наданої їм ролі в ПЗ ОР. Учасник самостійно несе відповідальність за обсяг повноважень осіб, що діють від його імені.

2.1.7. У разі зміни реєстраційних даних, що надавалися Учасником оператору ринку, він зобов'язаний не пізніше 10 (десяти) календарних днів після дня настання таких змін повідомити оператора ринку про відповідні зміни шляхом подання в ПЗ ОР запиту про внесення змін до власних реєстраційних даних із наданням підтверджуючих документів (за необхідності).

2.1.8. Оператор ринку протягом 2 (двох) робочих днів з дня подання Учасником в ПЗ ОР запиту про внесення змін до власних реєстраційних даних перевіряє повноту (коректність) та актуальність наданої інформації, та:

якщо повнота (коректність) та актуальність інформації підтверджена, погоджує такі зміни, після чого дані Учасника автоматично оновлюються в ПЗ ОР;

якщо повнота (коректність) та актуальність інформації не підтверджена або надана інформація є неповною, направляє на електронну адресу Учасника інформаційне повідомлення про неприйняття оновлених даних із обґрунтуванням причин неприйняття. У такому разі Учасник має виправити інформацію та надати запит повторно.

2.1.9. Учасник має право розірвати Договір шляхом подання оператору ринку в ПЗ ОР заяви про розірвання договору, форма якої є додатком до Договору. При цьому Учасник не звільняється від зобов'язань щодо виконання умов Договору, які виникли під час дії Договору, до їх виконання у повному обсязі.

2.1.10. Оператор ринку розриває Договір з третього робочого дня після дня отримання відповідної заяви про розірвання договору, якщо у такій заяві не зазначено більш пізній термін.

2.1.11. Оператор ринку має право розірвати Договір з Учасником та припинити Учаснику доступ до ПЗ ОР, за таких умов:

а) судом прийнято постанову про визнання боржника банкрутом та/або відкриття ліквідаційної процедури/процедури погашення боргів;

б) ліквідація суб'єкта господарювання;

в) органами державної влади України, Сполучених Штатів Америки або держави-члена Європейського Союзу, або держави-члена Європейської асоціації вільної торгівлі застосовано спеціальні економічні чи інші обмежувальні заходи (санкції) до Учасника, кінцевого бенефіціарного власника Учасника та/або до країни реєстрації Учасника;

г) наявність документального підтвердження контролю за діяльністю Учасника у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»;

д) наявність інших підстав, передбачених законодавством України.

2.1.12. У разі розірвання Договору з Учасником всі раніше подані заявки чи ініційовані таким Учасником індивідуальні торги автоматично скасовуються в ПЗ ОР та доступ такого Учасника до ПЗ ОР припиняється (блокується) з дня розірвання договору.

2.1.13. Після розірвання Договору оператор ринку проводить з Учасником остаточні розрахунки за цим Договором, окрім випадків розірвання Договору відповідно до підпунктів в, г пункту 2.1.11 цих Правил, коли оператор ринку не здійснює переказ коштів Учаснику.

2.1.14. У разі розірвання Договору з Учасником його статус як Учасника втрачається з дня розірвання Договору.

2.2. Умови використання програмного забезпечення оператора ринку

2.2.1. Керівники та інші уповноважені представники Учасників авторизуються в ПЗ ОР та підтверджують свої дії шляхом накладення ЕП.

2.2.2. ЕП уповноважених представників Учасника повинен відповідати таким вимогам:

відкритий ключ має бути підтверджений сертифікатом, що засвідчується кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг;

бути чинним на момент підписання (накладання);

бути сумісним із засобами ЕП, що застосовуються оператором ринку.

2.2.3. Учасники та їхні уповноважені представники не повинні допускати компрометації своїх даних для ідентифікації у ПЗ ОР, зокрема, ЕП.

2.2.4. Будь-яка дія, вчинена в ПЗ ОР з облікового запису Учасника, буде вважатися такою, що вчинена Учасником.

2.2.5. Учасники повинні:

дотримуватися встановлених оператором ринку технічних умов доступу до ПЗ ОР;

повідомити оператора ринку у разі компрометації ЕП його уповноваженого представника;

дотримуватися вимог щодо забезпечення інформаційної безпеки у своєму робочому середовищі, визначених законодавством України, з метою мінімізації ризиків та інцидентів, що можуть обмежити використання ПЗ ОР;

не вчиняти будь-які зловмисні дії до ПЗ ОР, що можуть призвести до пошкодження останнього, у тому числі, через інжекцію шкідливого програмного коду, обмеження пропускну здатності, отримання несанкціонованого доступу тощо.

2.2.6. Оператор ринку має право обмежити доступ уповноваженого представника Учасника до облікового запису Учасника в ПЗ ОР з повідомленням такого Учасника про причини обмеження, якщо виявлено спроби несанкціонованого доступу до інформаційних ресурсів оператора ринку з боку уповноваженого представника Учасника.

У такому разі Учасник може звернутися до оператора ринку для відновлення доступу до ПЗ ОР його уповноваженого представника.

2.2.7. Оператор ринку не несе відповідальності за:

збитки Учасників, що виникли через неможливість або складність отримання доступу до ПЗ ОР у результаті використання обладнання чи інформаційних систем, що не відповідають мінімальним вимогам щодо доступу до ПЗ ОР та/або є пошкодженими чи некоректно сконфігурованими, інфікованими шкідливим програмним забезпеченням, скомпрометованими, неліцензованими тощо;

отримання доступу третіми особами до конфіденційних даних Учасника через використання скомпрометованого ЕП уповноваженого представника такого Учасника, якщо Учасник вчасно не повідомив оператора ринку про його компрометацію;

передачу уповноваженим представником Учасника власного ЕП третій особі;

дії третіх осіб, в тому числі адміністратора Реєстру ГПЕЕ та банків, взаємодія оператора ринку з якими передбачена цими Правилами;

тимчасову недоступність, призупинення або переривання роботи ПЗ ОР з незалежних від оператора ринку причин;

тимчасову недоступність, призупинення або переривання роботи ПЗ ОР у зв'язку з запланованим чи позаплановим технічним обслуговуванням ПЗ ОР.

2.3. Розкриття та збереження інформації

2.3.1. Оператор ринку оприлюднює на своєму вебсайті інформацію, що не є конфіденційною, а саме:

ці Правила;

Договір;

інструкцію з користування ПЗ ОР;

контактні дані відповідальних осіб оператора ринку та сервісної/технічної підтримки ПЗ ОР;

календар торгів з оголошеннями про проведення торгів ГПЕЕ;

результати торгів ГПЕЕ в агрегованому вигляді та індекси торгів ГПЕЕ;

іншу інформацію, необхідність розкриття якої визначено цими Правилами.

2.3.2. Обмін інформацією між оператором ринку та Учасниками здійснюється відповідно до положень цих Правил через ПЗ ОР та електронну пошту на офіційні адреси, зазначені в реєстраційних даних Учасника в ПЗ ОР.

2.3.3. Оператор ринку надає Учасникам відомості про результати торгів ГПЕЕ, акти купівлі-продажу ГПЕЕ, акти приймання-передачі наданих послуг з організації торгів ГПЕЕ та акти зарахування зустрічних однорідних вимог у електронному виді з обов'язковим накладенням ЕП уповноваженого представника оператора ринку.

2.3.4. Оператор ринку та Учасники зобов'язуються забезпечити конфіденційність інформації, якою вони обмінюються у зв'язку з організацією, проведенням та участю у торгах ГПЕЕ, зокрема, про:

обсяги та ціни купівлі-продажу ГПЕЕ у заявках Учасників (за виключенням заявок ініціаторів індивідуальних торгів, які вважають за необхідне розкрити відповідну інформацію);

результати торгів в розрізі кожного Учасника;

розмір гарантійного забезпечення Учасника;

персональні дані уповноважених представників Учасників.

У разі розірвання Договору вимога щодо збереження конфіденційності інформації, визначена цим пунктом, залишається в силі протягом 5 (п'яти) років з дати розірвання Договору.

2.3.5. Оператор ринку має право використовувати інформацію, пов'язану з ходом та результатами торгів ГПЕЕ, для статистичних цілей. Такі статистичні дані можуть бути оприлюднені у знеособленому вигляді, а інформація щодо результатів торгів ГПЕЕ може надаватися Регулятору та державним органам для здійснення ними законодавчо встановлених функцій та повноважень, за встановленими такими органами процедурами та/або за окремими обґрунтованими запитами.

2.3.6. Усі документи та відомості щодо торгів ГПЕЕ підлягають зберіганню не менше 5 (п'яти) років, а пов'язані з реєстрацією Учасників – протягом терміну дії Договору та не менше 5 (п'яти) років з дати його розірвання.

2.3.7. Уся інформація, пов'язана з організацією та проведенням торгів, зберігається оператором ринку у електронних базах даних з урахуванням наступних вимог:

документи, відомості, інформація повинні зберігатися у тому форматі, в якому вони були створені, відправлені або одержані;

інформація, що міститься в документах, повинна бути доступною для її подальшого використання;

інформація дає змогу встановити походження та призначення документа, а також дату і час його відправлення чи одержання.

III. Організація проведення торгів

3.1. Загальні вимоги до торгів ГПЕЕ

3.1.1. Оператор ринку забезпечує проведення торгів ГПЕЕ за процедурами безперервних та індивідуальних торгів за допомогою ПЗ ОР та мережі Інтернет.

3.1.2. На торгах здійснюється купівля-продаж ГПЕЕ за стандартизованими та/або спеціальними (індивідуально сформованими) продуктами.

Стандартизовані продукти формуються за:

видом відновлюваного джерела енергії, що використовується у процесі виробництва електричної енергії (вид ВДЕ);

періодом виробництва;

екологічною цінністю ГПЕЕ.

Перелік стандартизованих продуктів оприлюднюється на вебсайті оператора ринку.

Спеціальні продукти індивідуально формуються Учасником, який є ініціатором проведення індивідуальних торгів.

3.1.3. Для участі у торгах Учасники подають заявки та надають відповідне цим заявкам гарантійне забезпечення у порядку та в обсязі відповідно до вимог цих Правил.

3.1.4. Оператор ринку не допускає до торгів заявку Учасника та зазначає у ПЗ ОР причину її відхилення (скасування), якщо умови гарантійного забезпечення не виконані.

3.1.5. Обсяги купівлі-продажу ГПЕЕ у заявках на торги виражаються у МВт·год.

3.1.6. Ціни у заявках наводяться без урахування податку на додану вартість (ПДВ) та виражаються у грн за 1 МВт·год з точністю до двох (2) знаків після коми.

3.1.7. Заявки від імені Учасника подаються та підписуються виключно уповноваженими представниками такого Учасника шляхом накладення ЕП. При цьому, подані Учасником заявки для участі в торгах є пропозиціями на купівлю або продаж ГПЕЕ, які можуть бути змінені виключно в порядку, передбаченому цими Правилами.

3.1.8. Кожний Учасник несе відповідальність за правильність та повноту поданих заявок, своєчасність подання і скасування заявок від його імені, та за те, що подання та/або скасування заявок в ПЗ ОР здійснюється уповноваженим представником Учасника.

3.1.9. Після закінчення торгів або у разі скасування торгів, ті ГПЕЕ, купівля-продаж яких не відбулася, передаються оператором ринку у Реєстрі ГПЕЕ тим Учасникам, які подали заявки на їх продаж, відповідно до умов розділу V цих Правил.

3.1.10. Торги можуть бути перенесені оператором ринку у зв'язку з непередбаченими причинами.

Інформація про час проведення, перенесення або скасування торгів ГПЕЕ зазначається на вебсайті оператора ринку у календарі торгів.

3.1.11. Оператор ринку має право призупинити Учаснику доступ до торгів ГПЕЕ у разі істотного порушення умов цих Правил та/або Договору.

У разі призупинення доступу Учасника до торгів ГПЕЕ, оператор ринку направляє Учаснику інформаційне повідомлення електронною поштою з обов'язковим зазначенням причин такого призупинення.

Відновлення доступу Учасника до торгів ГПЕЕ здійснюється лише після усунення Учасником причин, що стали підставою для призупинення його доступу до торгів ГПЕЕ.

В такому випадку оператор ринку направляє на електронну адресу Учасника інформаційне повідомлення про відновлення доступу Учасника до торгів ГПЕЕ.

3.2. Безперервні торги ГПЕЕ

3.2.1. Безперервні торги проводяться оператором ринку у робочі дні. Дата, час початку та час завершення безперервних торгів оприлюднюються оператором ринку на вебсайті у календарі торгів.

3.2.2. На безперервних торгах здійснюється купівля-продаж ГПЕЕ за стандартизованими продуктами.

3.2.3. Учасники, що бажають продати або купити ГПЕЕ протягом безперервних торгів, подають в ПЗ ОР заявки, в яких, зокрема, зазначають такі дані:

вид операції (купівля або продаж);

тип стандартизованого продукту;

обсяг купівлі-продажу ГПЕЕ, МВт·год;

заявлену ціну ГПЕЕ (без урахування ПДВ), грн/МВт·год.

3.2.4. Оператор ринку при надходженні заявки в ПЗ ОР здійснює її перевірку щодо правильності (коректності) заповнення та наявності відповідного гарантійного забезпечення.

3.2.5. Якщо заявка некоректно заповнена та/або умови гарантійного забезпечення такої заявки не виконані, оператор ринку відхиляє (скасовує) таку заявку та у ПЗ ОР зазначає причини її відхилення (скасування).

У такому разі заявка може бути подана Учасником повторно.

3.2.6. Якщо заявка коректно заповнена та умови її забезпечення виконані повністю, вона допускається до торгів на площадці оператора ринку.

3.2.7. Учасники мають право скасовувати подані ними Заявки та/або частини Заявок під час безперервних торгів за умови, що відповідна Заявка та/або частина Заявки не були акцептовані.

Після закінчення безперервних торгів усі неакцептовані Заявки або неакцептовані частини Заявок скасовуються в ПЗ ОР автоматично.

3.2.8. Учаснику в межах торгів на один стандартизований продукт заборонено подавати заявки на купівлю та продаж ГПЕЕ, що є одночасно активними, якщо: заявка на купівлю містить ціну, вищу за ціну у поданій ним заявці на продаж; заявка на продаж містить ціну, нижчу за ціну у поданій ним заявці на купівлю.

3.2.9. Обсяг та ціна купівлі-продажу ГПЕЕ під час безперервних торгів визначаються автоматично згідно з алгоритмом узгодження заявок, опис якого оприлюднюється оператором ринку на його вебсайті.

3.3. Індивідуальні торги ГПЕЕ

3.3.1. Індивідуальні торги проводяться оператором ринку у робочі дні. Дата та час завершення подачі заявок на індивідуальні торги оприлюднюються оператором ринку на вебсайті у календарі торгів.

3.3.2. Учасник може ініціювати проведення індивідуальних торгів шляхом подання в ПЗ ОР заявки на будь-яку доступну дату та час торгів у календарі торгів, але не пізніше ніж за 24 години до часу завершення подачі заявок на такі торги.

3.3.3. Ініціатор індивідуальних торгів повинен зазначити у заявці, зокрема, такі дані:

дату та час завершення подачі заявок на індивідуальні торги;

вид операції (купівля або продаж);

тип продукту;

обсяг купівлі-продажу ГПЕЕ, МВт·год;

стартову ціну ГПЕЕ (без урахування ПДВ), грн/МВт·год;

період виробництва;

екологічну цінність, кілограм CO₂ еквіваленту/МВт·год;

іншу інформацію, яку ініціатор вважає за доцільне зазначити.

Якщо ініціатор індивідуальних торгів бажає, щоб у оголошенні про проведення індивідуальних торгів та у інформації про їхні результати відображалися стартова ціна ГПЕЕ та/або ініціатор торгів, він повинен при формуванні своєї заявки у ПЗ ОР обрати відповідні опції.

При формуванні типу продукту ініціатор індивідуальних торгів повинен враховувати, що на одні торги не допускаються заявки на купівлю-продаж ГПЕЕ, які мають різну екологічну цінність.

3.3.4. Оператор ринку при надходженні заявки ініціатора індивідуальних торгів в ПЗ ОР здійснює її перевірку щодо правильності (коректності) заповнення.

3.3.5. Якщо заявка некоректно заповнена, оператор ринку відхиляє таку заявку та у ПЗ ОР зазначає причини її відхилення (скасування).

У такому разі заявка може бути подана Учасником повторно.

3.3.6. Якщо заявка коректно заповнена, вона допускається до торгів та оператор ринку оприлюднює у календарі торгів оголошення про проведення індивідуальних торгів.

Оператор ринку до початку місяця визначає у календарі торгів години, які можуть бути зарезервовані ініціатором індивідуальних торгів, якщо він бажає, щоб дата та час завершення подачі заявок на ініційовані ним торги не могли бути обрані іншими потенційними ініціаторами торгів. Така послуга з резервування індивідуальних торгів оплачується оператору ринку за окремими тарифами, інформація про які розміщується на вебсайті оператора ринку.

3.3.7. Оголошення про проведення індивідуальних торгів повинно обов'язково містити такі дані:

код торгів;

дату та час завершення подачі заявок на індивідуальні торги;

вид операції (купівля або продаж);

обсяг купівлі-продажу ГПЕЕ, МВт·год;

період виробництва;

екологічну цінність, кілограм CO₂ еквіваленту/МВт·год.

Стартова ціна ГПЕЕ та ініціатор індивідуальних торгів відображаються у оголошенні про проведення індивідуальних торгів відповідно до умов заявки ініціатора індивідуальних торгів.

3.3.8. Ініціатор індивідуальних торгів має право змінити ціну ГПЕЕ у своїй заявці або скасувати подану ним заявку та проведення відповідних індивідуальних торгів не пізніше ніж за 1 (одну) годину до оголошеного часу завершення подачі заявок на такі торги.

3.3.9. Учасник може взяти участь у оголошених індивідуальних торгах шляхом подання у термін з часу оголошення таких торгів до часу завершення подачі заявок на індивідуальні торги заявки, що є зустрічною за видом операції до заявки ініціатора таких торгів, у якій зазначити, зокрема, такі дані:

вид операції (зустрічний виду операції у заявці ініціатора індивідуальних торгів);

обсяг купівлі-продажу ГПЕЕ, МВт·год, що не повинен перевищувати обсяг, зазначений у заявці ініціатора індивідуальних торгів;

заявлену ціну ГПЕЕ, грн/МВт·год, яка є вільною або, у разі оголошення ініціатором індивідуальних торгів стартової ціни ГПЕЕ, повинна:

для заявок на купівлю ГПЕЕ – дорівнювати або перевищувати стартову ціну продажу;

для заявок на продаж ГПЕЕ – бути меншою або дорівнювати стартовій ціні купівлі.

3.3.10. Учасники індивідуальних торгів мають право редагувати або скасовувати подані ними заявки на торги до часу завершення подачі заявок на відповідні індивідуальні торги.

3.3.11. Оператор ринку здійснює перевірку гарантійного забезпечення поданих Учасниками заявок на купівлю-продаж ГПЕЕ, а саме щодо наявності на рахунках ескроу Учасників грошових коштів, достатніх для оплати вартості ГПЕЕ та/або послуги з організації торгів ГПЕЕ (з урахуванням податку на додану вартість) та передачі Учасником відповідної кількості ГПЕЕ оператору ринку у Реєстрі ГПЕЕ.

Перевірка гарантійного забезпечення щодо заявки ініціатора індивідуальних торгів починається не раніше ніж за 1 годину до часу завершення подачі заявок на індивідуальні торги.

Перевірка гарантійного забезпечення щодо заявок учасників індивідуальних торгів починається не раніше ніж за 30 хвилин до часу завершення подачі заявок на індивідуальні торги.

3.3.12. Якщо за результатами перевірки, проведеної відповідно до п.3.3.11 цих Правил, з'ясовано, що умови гарантійного забезпечення заявки не виконуються: ініціатором індивідуальних торгів – оператор ринку оголошує про скасування торгів;

Учасником індивідуальних торгів – оператор ринку відхиляє (скасовує) таку заявку та у ПЗ ОР зазначає причини її відхилення (скасування).

У разі відхилення (скасування) оператором ринку заявки Учасника індивідуальних торгів, такий учасник може до часу завершення подачі заявок на індивідуальні торги скоригувати свою заявку та подати її повторно.

Якщо умови гарантійного забезпечення заявок, поданих на індивідуальні торги, виконані повністю, вони допускаються до торгів на площадці оператора ринку.

3.3.13. Якщо до участі у ініційованих індивідуальних торгах не було допущено жодної зустрічної заявки до заявки ініціатора торгів, індивідуальні торги не проводяться, про що оператор ринку повідомляє ініціатора таких торгів у ПЗ ОР та на своєму вебсайті у календарі торгів.

3.3.14. Обсяг та ціна купівлі-продажу ГПЕЕ на індивідуальних торгах визначаються автоматично згідно з алгоритмом узгодження заявок, опис якого оприлюднюється оператором ринку на його вебсайті.

IV. Умови забезпечення виконання зобов'язань та проведення розрахунків

4.1. Рахунок ескроу

4.1.1. З метою забезпечення виконання грошових зобов'язань з оплати купівлі-продажу ГПЕЕ та послуги з організації торгів ГПЕЕ Учасники:

відкривають і підтримують рахунок(-ки) ескроу в банках, перелік яких оприлюднюється на вебсайті оператора ринку;

вносять на свій(-ої) рахунок(-ки) ескроу грошові кошти у обсязі, що є достатнім для формування необхідного гарантійного забезпечення, яке розраховується відповідно до вимог цих Правил.

Альтернативний спосіб забезпечення виконання грошових зобов'язань з оплати купівлі-продажу ГПЕЕ та послуги з організації торгів ГПЕЕ для Учасників, що не використовують рахунки ескроу, наведений у пункті 4.1.7 цих Правил.

4.1.2. У договорі з банком(-ами) про відкриття рахунку(-ів) ескроу Учасник обумовлює списання (переказ) коштів з цього(цих) рахунку(-ів) за платіжною інструкцією (вимогою) оператора ринку та доступ оператора ринку до інформації щодо наявних на цьому(цих) рахунку(-ах) коштів.

4.1.3. Інформація про відкриті Учасником рахунки ескроу зазначається Учасником у ПЗ ОР.

У разі відкриття Учасником рахунків ескроу в кількох банках, він повинен у ПЗ ОР установити пріоритетність використання оператором ринку його рахунків ескроу. В іншому випадку пріоритетність використання рахунків ескроу

Учасника визначатиметься за часом додавання Учасником інформації про них у ПЗ ОР.

4.1.4. Порядок перерахування коштів з рахунку(-ів) ескроу Учасника визначається договором з банком. Перерахування коштів з рахунку(-ів) ескроу Учасника здійснюється лише з дозволу оператора ринку.

4.1.5. Для повернення коштів з рахунку(-ів) ескроу, Учасник повинен звернутися до оператора ринку із заявою у довільній формі щодо повернення коштів. Оператор ринку до кінця робочого дня, наступного за днем отримання заяви щодо повернення коштів, повинен дати дозвіл (платіжну інструкцію) банку на перерахування вільних від зобов'язань коштів з рахунку(-ів) ескроу Учасника на його поточний рахунок.

4.1.6. Оператор ринку використовує доступ до рахунків ескроу Учасників для перерахування коштів у рахунок забезпечення виконання їхніх зобов'язань перед оператором ринку, визначених згідно з цими Правилами, для оплати вартості куплених на торгах ГПЕЕ та/або послуги з організації торгів ГПЕЕ та для отримання інформації щодо сум грошових коштів, наявних на цих рахунках.

4.1.7. У випадку подання заявки на купівлю ГПЕЕ та неможливості виконання передбачених цими Правилами умов її гарантійного забезпечення з рахунку(-ів) ескроу Учасника (в тому числі через блокування, арешт коштів на рахунку(-ах) ескроу), такий Учасник (інша особа з обов'язковим зазначенням у призначенні платежу Учасника, за якого здійснюється оплата, та номеру його Договору) повинен забезпечити перерахування на поточний рахунок оператора ринку, але не раніше ніж за добу до дня участі у торгах, гарантійного платежу (внеску) в сумі, що є достатньою для гарантійного забезпечення відповідної заявки Учасника на купівлю-продаж ГПЕЕ з урахуванням умов, зазначених у п.3.3.11.

Перевірка заявки Учасника здійснюється оператором ринку з урахуванням отриманого на його поточний рахунок гарантійного платежу (внеску).

Учасник не пізніше, ніж через дві години після формування відомостей про результати торгів повинен перерахувати кошти на поточний рахунок оператора ринку в оплату вартості куплених ГПЕЕ та/або наданих послуг з організації торгів ГПЕЕ.

Після зарахування на поточний рахунок оператора ринку коштів в оплату вартості куплених ГПЕЕ та/або наданої послуги з організації торгів ГПЕЕ оператор ринку повертає гарантійний платіж (внесок) Учасника на поточний рахунок, з якого було здійснено перерахування гарантійного платежу (внеску).

4.1.8. У разі несплати Учасником вартості куплених ГПЕЕ та/або наданої послуги з організації торгів ГПЕЕ у строк, визначений п.4.1.7 цих Правил, оператор ринку має право звернути стягнення із сум гарантійного платежу (внеску) Учасника в обсязі визначених згідно з цими Правилами зобов'язань такого Учасника.

4.2. Гарантійне забезпечення вартості ГПЕЕ та послуги оператора ринку

4.2.1. Розмір гарантійного забезпечення вартості ГПЕЕ та послуги оператора ринку щодо кожної поданої Учасником o -ї заявки на купівлю ГПЕЕ ($G_{p,b,o}$) визначається за такою формулою:

$$G_{p,b,o} = q_{p,b,o} \times (P_{p,b,o} + T) \times \left(1 + \frac{VAT}{100}\right), \text{ грн,}$$

де:

p – Учасник;

b – купівля;

o – заявка;

$q_{p,b,o}$ – заявлений обсяг купівлі ГПЕЕ Учасником, МВт·год;

$P_{p,b,o}$ – заявлена ціна купівлі ГПЕЕ Учасником, грн/МВт·год;

T – ціна послуги з організації торгів ГПЕЕ, грн/МВт·год;

VAT – ставка податку на додану вартість, відсотки.

4.2.2. Розмір гарантійного забезпечення вартості ГПЕЕ та послуги оператора ринку щодо кожної поданої Учасником o -ї заявки на продаж ГПЕЕ ($G_{p,s,o}$) визначається за такою формулою:

$$G_{p,s,o} = q_{p,s,o} \times T \times \left(1 + \frac{VAT}{100}\right), \text{ грн,}$$

де:

s – продаж;

$q_{p,s,o}$ – заявлений обсяг продажу ГПЕЕ Учасником, МВт·год.

4.3. Порядок визначення зобов'язань та проведення розрахунків

4.3.1. За результатами проведених торгів оператор ринку, не пізніше ніж через тридцять хвилин після завершення торгів, визначає обсяги зобов'язань з оплати куплених-проданих ГПЕЕ та послуги з організації торгів ГПЕЕ.

4.3.2. Зобов'язання Учасника з оплати оператору ринку ГПЕЕ, куплених на торгах t , ($PO_{p,b,t}$) визначаються за такою формулою:

$$PO_{p,b,t} = \sum_{o \in t} \sum_{o \in p} (q_{p,b,o}^f \times P_{p,o}^f), \text{ грн,}$$

де:

t – торги ГПЕЕ;

f – фактичні дані;

$q_{p,b,o}^f$ – обсяг куплених ГПЕЕ, визначений за результатами торгів щодо o -ої заявки Учасника, МВт·год;

$P_{p,o}^f$ – ціна купівлі-продажу ГПЕЕ, визначена за результатами торгів щодо o -ої заявки Учасника, грн/МВт·год.

4.3.3. Зобов'язання оператора ринку з оплати ГПЕЕ за результатами торгів t Учаснику, який подав заявку(-и) на продаж ГПЕЕ на торги t , ($PO_{p,s,t}$) визначається за такою формулою:

$$PO_{p,s,t} = \sum_{o \in t} \sum_{o \in p} ((q_{p,s,o}^f \times P_{p,o}^f) + (q_{p,us,o}^f \times P_{p,us,o}^f)), \text{ грн,}$$

де:

us – непродані ГПЕЕ;

$q_{p,s,o}^f$ – обсяг проданих ГПЕЕ, визначений за результатами торгів щодо o -ої заявки Учасника, МВт·год;

$q_{p,us,o}^f$ – обсяг непроданих ГПЕЕ Учасником, визначений за результатами торгів щодо o -ої заявки Учасника, МВт·год;

$P_{p,us,o}^f$ – ціна передачі ГПЕЕ Учаснику, непроданих за результатами торгів щодо o -ої заявки Учасника, яка:

- у випадку часткового акцептування o -ої заявки Учасника дорівнює ціні купівлі-продажу ГПЕЕ, визначеній за результатами торгів щодо o -ої заявки Учасника ($P_{p,o}^f$), грн/МВт·год;

- у випадку відсутності акцептування o -ої заявки Учасника дорівнює заявленій ціні продажу ГПЕЕ, зазначеній в o -й заявці Учасника ($P_{p,s,o}$), грн/МВт·год.

При цьому, зобов'язання Учасника з оплати оператору ринку ГПЕЕ, непроданих за результатами торгів t , які передаються йому оператором ринку відповідно розділу V цих Правил, ($PO_{p,us,t}$) визначаються за такою формулою:

$$PO_{p,us,t} = \sum_{o \in t} \sum_{o \in p} (q_{p,us,o}^f \times P_{p,us,o}^f), \text{ грн.}$$

4.3.4. Зобов'язання Учасника з оплати послуги з організації торгів ГПЕЕ за результатами торгів t (PO_t) визначаються за такою формулою:

$$PO_t = \sum_{o \in t} \sum_{o \in p} (q_{p,s,o}^f + q_{p,b,o}^f) \times T, \text{ грн.}$$

4.3.5. Розрахунки за зобов'язаннями відповідно до цих Правил здійснюються грошовими коштами в національній валюті України з урахуванням податку на додану вартість.

Оператор ринку надає до банків платіжні інструкції (вимоги) на переказ коштів відповідно до визначених, у тому числі з урахуванням нетінгу, обсягів зобов'язань не пізніше ніж через 24 години після завершення торгів.

V. Порядок передачі ГПЕЕ та оголошення результатів торгів

5.1. Передача ГПЕЕ

5.1.1. Передача ГПЕЕ відбувається відповідно до Порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.02.2024 № 227, та відповідно до інших нормативно-правових актів, що регламентують порядок функціонування реєстру ГПЕЕ.

5.1.2. Підставою для передачі ГПЕЕ між оператором ринку та Учасником в процесі організації торгів ГПЕЕ та за їх результатами є Договір.

5.1.3. З метою забезпечення виконання умов, передбачених цими Правилами щодо гарантування наявності дійсних (дозволених) для обігу ГПЕЕ, Учасник, який подає заявку на продаж ГПЕЕ, повинен у строк до початку здійснення оператором ринку перевірки гарантійного забезпечення заявки Учасника на продаж ГПЕЕ з урахуванням умов, зазначених у п.3.3.11, створити через свій обліковий запис у Реєстрі ГПЕЕ електронний запит про передачу оператору ринку ГПЕЕ, що пропонуються ним для продажу на торгах.

5.1.4. Оператор ринку зберігає ГПЕЕ, надані Учасником для продажу на торгах, у своєму обліковому записі у Реєстрі ГПЕЕ протягом часу, необхідного для організації, проведення і визначення результатів відповідних торгів та проведення розрахунків за ними.

5.1.5. За результатами проведених торгів оператор ринку забезпечує передачу ГПЕЕ шляхом створення через свій обліковий запис у Реєстрі ГПЕЕ електронного запиту про передачу:

куплених ГПЕЕ Учасникам, які здійснили купівлю цих ГПЕЕ та

ГПЕЕ, купівля-продаж яких не відбулась, Учасникам, які подавали заявки на їхній продаж,

протягом 2 (двох) годин з часу проведення розрахунків за результатами торгів.

5.1.6. У разі відсутності згоди від покупця ГПЕЕ у Реєстрі ГПЕЕ на отримання куплених ГПЕЕ протягом 24 годин з моменту подання запиту оператором ринку,

ГПЕЕ залишаються в обліковому записі оператора ринку. При цьому, Учасник може у будь-який час звернутися до оператора ринку із заявою щодо передачі належних йому дійсних (дозволених) для обігу ГПЕЕ.

У разі технічної неможливості передачі ГПЕЕ оператором ринку Учасникам за результатами торгів, такі ГПЕЕ залишаються у обліковому записі оператора ринку у Реєстрі ГПЕЕ до тих пір, поки не з'явиться технічна можливість їх передати за напрямками, визначеними відповідно до пункту 5.1.5 цих Правил. При цьому, послуга з організації торгів ГПЕЕ вважається такою, що надана, та гроші стягнуті з Учасника як оплата цієї послуги та/або куплених ГПЕЕ не повертаються.

5.1.7. Ціна ГПЕЕ, за якою здійснюється передача ГПЕЕ відповідно до Договору та цих Правил, визначається за результатами торгів.

ГПЕЕ, купівля-продаж яких не відбулась за результатами проведених торгів або у разі скасування торгів, передаються оператором ринку Учаснику, який подавав заявку на їх продаж:

- а) у разі часткового акцепту заявки на продаж ГПЕЕ – за ціною акцепту частини такої заявки на відповідних торгах;
- б) у разі відсутності акцепту усієї заявки на продаж ГПЕЕ або скасування торгів – за заявленою ціною.

При цьому, Учасник та оператор ринку обов'язково здійснюють зарахування зустрічних однорідних вимог щодо оплати ГПЕЕ відповідно до законодавства.

Учасник, який подає заявку на продаж на торгах ГПЕЕ, цим фактом зобов'язується здійснити купівлю у оператора ринку усіх ГПЕЕ, запропонованих ним для продажу, але не проданих на торгах ГПЕЕ, на умовах, визначених цими Правилами.

5.2. Оформлення результатів торгів

5.2.1. Відомість про результати торгів формується в ПЗ ОР по кожному Учаснику торгів не пізніше ніж через 30 (тридцять) хвилин після завершення торгів та підписується шляхом накладення ЕП уповноваженим представником оператора ринку.

5.2.2. Відомість про результати торгів повинна містити, зокрема:

назву/код безперервних/індивідуальних торгів;

дату проведення безперервних/індивідуальних торгів;

код ЄДРПОУ/РНОКПП (для ФОП), найменування Учасника, по якому формується відомість;

вид операції (купівля або продаж);

обсяг купівлі-продажу ГПЕЕ, МВт·год;

період виробництва;

вартість ГПЕЕ (без та з урахуванням ПДВ), грн;

ціну купівлі-продажу ГПЕЕ (без та з урахуванням ПДВ), грн/МВт·год;

суму платежу за послугу з організації торгів ГПЕЕ, що підлягає оплаті (без та з урахуванням ПДВ).

5.3. Інформування про результати торгів

5.3.1. Оператор ринку не пізніше ніж через 30 (тридцять) хвилин після завершення торгів оприлюднює на своєму вебсайті результати проведених торгів.

5.3.2. Інформація про результати торгів, що оприлюднюється на вебсайті оператора ринку, містить, зокрема, такі дані:

дату та код проведених торгів;

вид торгів (безперервні/індивідуальні);

продукт (стандартизований або спеціальний);

загальний обсяг куплених-проданих ГПЕЕ, МВт·год;

період виробництва;

ціну куплених-проданих ГПЕЕ (без урахування ПДВ), грн/МВт·год;

іншу інформацію, яку оператор ринку вважає необхідним оприлюднити для забезпечення прозорості торгів.

За бажанням ініціатора індивідуальних торгів інформація про результати торгів може містити також стартову ціну торгів та назву ініціатора цих торгів.

5.3.3. Оператор ринку має право розраховувати та оприлюднювати цінні показники (індекси) та знеособлені статистичні дані про результати торгів. При цьому обсяг інформації, що оприлюднюється, визначається з урахуванням діючого законодавства України.

5.3.4. Оператор ринку щомісяця до третього числа місяця, наступного за звітним, формує та підписує шляхом накладення ЕП уповноваженого представника оператора ринку у ПЗ ОР по кожному Учаснику, який здійснював купівлю та/або продаж ГПЕЕ відповідно до результатів торгів, що відбулися у звітному місяці, акти купівлі-продажу ГПЕЕ, акти приймання-передачі наданих послуг з організації торгів ГПЕЕ, акти зарахування зустрічних однорідних вимог та надсилає Учасникам електронною поштою повідомлення про підписання цих актів.

5.3.5. Учасник після отримання від оператора ринку повідомлення про підписання актів купівлі-продажу ГПЕЕ, актів приймання-передачі наданих послуг з організації торгів ГПЕЕ та актів зарахування зустрічних однорідних вимог повинен протягом 5 (п'яти) робочих днів підписати їх у ПЗ ОР шляхом накладення ЕП його уповноваженим представником.

5.3.6. Якщо Учасник протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати отримання від оператора ринку повідомлення про підписання актів купівлі-продажу ГПЕЕ або актів приймання-передачі наданих послуг з організації торгів ГПЕЕ, або актів зарахування зустрічних однорідних вимог не підписав їх у ПЗ ОР шляхом накладення ЕП його уповноваженим представником та не надав мотивовану відмову від їх підписання, то у такому випадку зазначені акти, підписані в односторонньому порядку оператором ринку, є достатнім підтвердженням здійснення відображених у них операцій.

5.3.7. Учасники та оператор ринку складають податкові накладні та реєструють їх у Єдиному реєстрі податкових накладних з дотриманням вимог чинного податкового законодавства України.

VI. Прозорість проведення торгів

6.1. Учасникам заборонено здійснювати будь які дії, які можуть впливати на прозорість результатів торгів, зокрема, подавати будь-які заявки на торги ГПЕЕ, що:

дають або можуть давати неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується;

встановлюють або є спробою встановити ціну одного або кількох продуктів на штучному рівні.